

Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny –NOWE Ponad słowami klasa 1 część 1. Edycja 2024

Numer i temat lekcji	Wymagania na ocenę dopuszczającą	Wymagania na ocenę dostateczną	Wymagania na ocenę dobrą	Wymagania na ocenę bardzo dobrą	Wymagania na ocenę celującą
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
STAROŻYTNOŚĆ – O EPOCE					
2. Fundamenty kultury europejskiej	• wyjaśnić pojęcia: <i>antyk, starożytność klasyczna, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo</i> • określić ramy czasowe epoki	• wyjaśnić znaczenie wynaleźenia pisma dla rozwoju cywilizacji • wyjaśnić pojęcie: <i>kultura śródziemnomorska</i>	• wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy	• wypowiedzieć się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej	• wskazać teksty kultury nawiązujące do starożytności
ANTYK – WPROWADZENIE DO EPOKI					
3. Antyk (Grecja i Rzym)	• wyjaśnić pojęcia: <i>polis, swobody obywatelskie, prawo, obywatel</i>	• omówić złoty wiek Aten • wymienić osiągnięcia starożytnych Greków • wymienić osiągnięcia starożytnych Rzymian	• omówić różnice między kulturą Grecji a kulturą Rzymu • wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku	• wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych	• wyjaśnić pojęcie: <i>kalokagatia</i>
4. Filozofia antyczna	• wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa • wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa <i>filozofia</i> • wyjaśnić pojęcie <i>cnoty</i>	• przedstawić podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa • omówić najważniejsze założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków, sceptyków i cyników	• omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona • wskazać różnice między epikurejczykami a hedonistami	• wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa	• wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną
5. Sztuka antyku	• rozpoznać najważniejsze zabytki starożytne Grecji i Rzymu	• przedstawić główne cechy sztuki antycznej • wymienić innowacje architektoniczne	• omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku • wytłumaczyć, co to jest kanon	• dokonać analizy dzieła sztuki starożytnej	• scharakteryzować przykłady współczesnych dzieł sztuki nawiązujących do antyku

	wymienić cechy antycznego ideału piękna	wprowadzone przez Rzymian			
ANTYK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. O czym mówią mity? Wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	definiować mit wymienić rodzaje mitów	wymienić i omówić funkcje mitów	wymienić mitologizmy i przedstawić ich źródła	wymienić toposy wywodzące się z mitologii	wyjaśnić, na czym polega symboliczny charakter mitów
7. Miłość, śmierć i sztuka – mit o Orfeuszu i Eurydyce	zrelacjonować treść mitu zrelacjonować treść utworu Herberta	omówić sposób przedstawienia artysty w micie i utworze Herberta	przedstawić symboliczne znaczenie mitu interpretować zakończenie obu tekstów	wyjaśnić, na czym polega reinterpretacja mitu w <i>H.E.O</i>	omówić sposób przedstawienia tematu miłości w wybranym tekście kultury
8. Bogowie olimpijscy – Apollo	wymienić bogów olimpijskich zrelacjonować historię pojedynku między Apollem a Marsjaszem	krótko scharakteryzować każdego z bogów olimpijskich określić funkcję atrybutów bogów olimpijskich scharakteryzować Apolla na podstawie fragmentu	scharakteryzować rywalizujących zawodników i sposób ich gry	przedstawić symboliczne i uniwersalne znaczenie pojedynku	odnieść do rzeczywistości współczesnej przedstawione w micie dwa rodzaje sztuki
9. Miłość, cierpienie i tęsknota – siła emocji i uniwersalny przekaz mitów o Niobe i Narcyzie	zrelacjonować historię Niobe i Narcyza wyjaśnić pojęcie: <i>narcyzm</i>	scharakteryzować Niobe i Narcyza omówić znaczenie mitologizmu: <i>skamienie z bólu</i> w odniesieniu do mitu o Niobe	omówić zagadnienie winy i kary na podstawie mitu o Niobe i innych poznanych mitów	sformułować przesłanie moralne płynące z mitów o Niobe i Narcyzie	poddać refleksji relacje między bogami a ludźmi w mitologii greckiej
10. i 11. Homer, <i>Iliada</i> (lektura obowiązkowa)	wymienić rodzaje literackie zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i>	zdefiniować epikę wymienić cechy eposu homeryckiego wskazać cechy eposu homeryckiego we fragmencie	określić funkcję środków językowych omówić, w jaki sposób zostały połączone światy bogów i ludzi we fragmencie	wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w <i>Iliadzie</i>	przedstawić związki frazeologiczne mające swoje źródło w micie o wojnie trojańskiej, wyjaśnić ich pochodzenie i znaczenie

	wymienić najważniejszych bohaterów <i>Iliady</i>	omówić kompozycję <i>Iliady</i> przedstawić boskie i ludzkie cechy Achillesa wskazać środki językowe użyte we fragmencie			
12. Konteksty i nawiązania – <i>Troja</i> w reżyserii Wolfganga Petersena	zrelacjonować treść filmu	scharakteryzować bohaterów filmu omówić kompozycję dzieła	wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów porównać treść filmu z treścią mitu trojańskiego	wypowiedzieć się na temat środków filmowych użytych w dziele	podjąć dyskusję na temat wartości artystycznej filmu
*13. Homer, <i>Odyseja</i>	zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>epos</i> wymienić najważniejszych bohaterów <i>Odysei</i>	wymienić cechy eposu homeryckiego omówić kompozycję <i>Odysei</i> wskazać środki językowe użyte we fragmencie	określić funkcję środków językowych	wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka i jego losu ukazanego w <i>Odysei</i>	wyjaśnić archetypiczne znaczenie wędrowni Odysa przedstawić znaczenie pojęcia: <i>homo viator</i>
*14. Konteksty i nawiązania – <i>Penelopiada</i> Margaret Atwood (fragmenty)	zrelacjonować treść fragmentu	wskazać aluzje do <i>Odysei</i> Homera wypowiedzieć się na temat narracji	omówić sposób postrzegania przygód Odyseusza przez Penelopę zinterpretować tytuł powieści	wskazać elementy ironii i określić jej funkcję	podjąć próbę opowiedzenia wybranej historii mitologicznej z punktu widzenia bohaterki kobiecej
15. Wprowadzenie do analizy <i>Antygony</i> Sofoklesa (lektura obowiązkowa)	zdefiniować dramat jako jeden z rodzajów literackich zrelacjonować treść <i>Antygony</i>	wskazać w <i>Antygonie</i> cechy dramatu wymienić najważniejszych twórców tragedii antycznej	przedstawić kompozycję dramatu antycznego	omówić rolę teatru w starożytnej Grecji wskazać w <i>Antygonie</i> części kompozycyjne: ekspozycję, zawiązanie akcji, punkt kulminacyjny i rozwiązanie akcji	porównać, jaką funkcję pełnił teatr w starożytnej Grecji, a jaką pełni współcześnie zrelacjonować mit rodu Labdakidów
16. i 17. <i>Antygona</i> - dramat przeciwstawnych racji i wartości	wymienić racje Kreona i racje Antygony	omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa	wyjaśnić, na czym polega tragizm Antygony i tragizm Kreona	analizować sposób przedstawienia motywów literackich i	analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych

(lektura obowiązkowa)	wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego wymienić motywy obecne w <i>Antygonie</i>	scharakteryzować głównych bohaterów wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu kategorii tragedii greckiej	posługiwać się pojęciem <i>hybris</i> przy charakteryzowaniu postaci Kreona i <i>Antygony</i> omówić rolę fatum i <i>harmatii</i> w życiu bohaterów tragedii	kulturowych w <i>Antygonie</i>	Greków, odnosząc się do <i>Antygony</i>
18. <i>Antygonia</i> jako przykład tragedii antycznej (lektura obowiązkowa)	wymienić cechy tragedii antycznej wymienić funkcje chóru	wskazać cechy tragedii antycznej w <i>Antygonie</i>	omówić związek między stasimonami a treścią epeisodionów	analizować fragment tekstu pod kątem funkcji środków językowych	analizować styl utworu
19. Platon, Państwo (lektura uzupełniająca)	zrelacjonować treść fragmentu	wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona opisać, jak według Platona wygląda poznanie prawdy	wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini omówić relacje między rzeczywistością materialną a idealną wskazać cechy utopii w platońskiej wizji państwa	wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu przedstawić platońską koncepcję państwa	podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez Platona
20. Najstarsza teoria literatury – <i>Poetyka</i> Arystotelesa (lektura uzupełniająca)	zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>poetyka</i>	omówić kompozycję dzieła wymienić najważniejsze założenia <i>Poetyki</i> wskazać, jakie są, według Arystotelesa, wyznaczniki poezji	wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły	przedstawić i omówić sposoby wywołania <i>katharsis</i> omówić funkcję mitów w literaturze	omówić funkcję i znaczenie poetyki normatywnej
21. O sile argumentów – <i>Retoryka</i> Arystotelesa (lektura uzupełniająca)	zrelacjonować treść fragmentu wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i>	omówić kompozycję dzieła wymienić cechy skutecznej wypowiedzi retorycznej	wymienić i omówić trzy warunki skutecznego przemawiania analizować wybrany fragment tekstu literackiego pod kątem	przygotować wypowiedź retoryczną według wskazówek Arystotelesa	podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach

			użycia środków retorycznych		
22. Nieśmiertelność poety – liryka Horacego	• przedstawić postać Horacego • wyjaśnić pojęcie: <i>exegi monumentum, non omnismoriar</i>	• omówić cechy charakterystyczne pieśni • rozpoznać rodzaj liryki omówionych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej • wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze	• określić problematykę utworów • określić funkcję środków językowych	• omówić koncepcję poety i poezji wyrażoną w utworze	• wskazać i omówić topos <i>exegi monumentum</i> obecny w innych tekstach kultury
23. Poeta w świecie współczesnym – <i>Na odejście poety i pociągu osobowego</i> Tadeusza Różewicza	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• wskazać topos literacki obecny w wierszu • wskazać środki językowe zastosowane w utworze	• formułować problem zaprezentowany w wierszu • interpretować tytuł utworu • omówić funkcję środków językowych zastosowanych w wierszu	• zinterpretować utwór	• wypowiedzieć się na temat dialogu z tradycją, zaprezentowanego w wierszu
24. Postawa wobec życia – stoicyzm i epikureizm w wierszach Horacego	• zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • wskazać adresatów lirycznych w wierszach	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w wierszach • wskazać środki językowe użyte w utworach	• wskazać elementy filozofii stoickiej i epikurejskiej w utworach • określić funkcję środków językowych	• omówić, przedstawioną w wierszach sytuację człowieka w obliczu śmierci	• na podstawie utworów przedstawić założenia filozofii Horacego
ANTYK – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
25. Język a inne systemy znaków	• definiować znak	• omówić język jako system znaków	• wymienić i omówić cechy systemu językowego	• porównać różne formy przekazywania informacji	• wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych
ANTYK – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
26. Plan dekompozycyjny tekstu, streszczenie	• wymienić rodzaje planów • charakteryzować rodzaje planów	• wymienić cechy dobre skonstruowanego planu	• stworzyć dekompozycyjny plany szczegółowy wskazanego tekstu	• na podstawie stworzonego planu napisać streszczenie	• ocenić poprawność podanego streszczenia

	definiować streszczenie wskazać i omówić dwa porządki streszczenia	prezentować proces tworzenia streszczenia omówić różnice między planem ramowym a planem szczegółowym	przekształcić plan szczegółowy w plan ramowy		
27. Notatka syntetyzująca	definiować notatkę syntetyzującą przedstawić budowę notatki syntetyzującej	przedstawić proces tworzenia notatki	analizować podane notatki syntetyzujące	tworzyć notatkę syntetyzującą na podstawie podanych tekstów	ocenić poprawność podanej notatki syntetyzującej
28. Wypowiedź argumentacyjna	przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej wymienić rodzaje argumentów	omówić sposoby budowania spójności między zdaniami rozwinąć zaproponowaną argumentację	zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami ułożyć konspekt wypowiedzi argumentacyjnej	zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną	ocenić poprawność podanej wypowiedzi argumentacyjnej
ANTYK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
29. i 30. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	wykorzystać najważniejsze konteksty	wyciągać wnioski określić własne stanowisko	poprawnie interpretować materiał obowiązkowy właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać	formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BIBLIA – O EPOCE					
31. Biblia – wiadomości wstępne	wyjaśnić etymologię słowa <i>Biblia</i> przedstawić podział Biblii wymienić języki, w jakich została zapisana Biblia	przedstawić najważniejsze tłumaczenia Biblii przedstawić przysłowia i aforyzmy, mające swoje źródło w Biblii	wymienić cechy stylu biblijnego wymienić biblizmy i wskazuje ich źródło	wskazać przykłady stylu biblijnego przedstawić, jak odczytywać i interpretować Biblię	wypowiedzieć się na temat funkcjonowania języka Biblii w życiu codziennym i w literaturze
BIBLIA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
32. Księga Rodzaju – dzieje początków świata i ludzkości	zrelacjonować powstanie świata i człowieka według Biblii	omówić wybrane wątki i przedstawić wybrane postacie z Księgi Rodzaju	porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym	interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa	omówić koncepcję człowieka w Biblii

		• wyjaśnić znaczenie biblizmów, wywodzących się z Księgi Rodzaju	• przedstawić i interpretować wybrane symbole zawarte w Księdze Rodzaju	zakazanego (grzechu pierworodnym) • wskazać cechy stylu biblijnego w podanym fragmencie Księgi Rodzaju	
33. Konteksty i nawiązania – <i>Prawiek i inne czasy</i> Olgi Tokarczuk	• zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wskazać narratora	• wskazać elementy realistyczne i fantastyczne we fragmencie • wskazać motywy biblijne we fragmencie i omówić ich funkcję	• porównać biblijny sposób przedstawienia kosmogonii z zaproponowanym przez Olgę Tokarczuk • przedstawić problematykę fragmentu	• interpretować treści niedosłowne fragmentu	• wypowiedzieć się na temat funkcji mitu kosmogonicznego w życiu wspólnoty
34. Rozważania o cierpieniu – Księga Hioba	• opowiedzieć historię Hioba • przedstawić kompozycję Księgi Hioba	• scharakteryzować Hioba • omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu Biblii	• interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem • przedstawić postać Hioba jako symbol niezawinionego cierpienia i niezachwianej wiary	• podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei)	• omówić sposoby przedstawiania Hioba w sztuce na podanych przykładach
35. Dociekanie sensu ludzkiego życia w Księdze Koheleta	• wyjaśnić, kim był Kohelet • zrelacjonować fragment	• wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los	• określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie • określić problematykę utworu	• interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta	• wskazać podobieństwa między radami Koheleta a radami greckich filozofów
36. Poezja biblijna – Księga Psalmów	• przyporządkować psalmy do liryki • określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów • definiować pojęcia: <i>psalm, psalterz</i>	• sklasyfikować psalmy według poznanych kryteriów • odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach	• określić funkcję środków językowych użytych w psalmach	• interpretować symbole pojawiające się w psalmach	• omówić koncepcję Boga i człowieka, wyłaniającą się z psalmów
37. Wizja końca świata w Apokalipsie św. Jana	• streścić przedstawione fragmenty Apokalipsy św. Jana	• opisać jeźdźców Apokalipsy i scharakteryzować ich na podstawie ryciny Albrechta Dürera	• wskazać główne cechy stylu Apokalipsy • interpretować symbole i alegorie znajdujące się w	• wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w Apokalipsie	• porównać biblijną Apokalipsę z innymi przedstawieniami końca świata

		wypowiedzieć się na temat genezy i autorstwa Apokalipsy św. Jana	omówionych fragmentach		
38. Konteksty i nawiązania – Cormac Mc Carthy, <i>Droga</i>	zrelacjonować treść fragmentów omówić świat przedstawiony	scharakteryzować bohaterów tekstu wyjaśnić pojęcie <i>postapokaliptyczny</i>	porównać rzeczywistość opisaną we fragmentach z Apokalipsą św. Jana	omówić przesłanie płynące z tekstu	analizować postawy i emocje bohaterów w obliczu katastrofy
39. Filmowe nawiązanie do Biblii – <i>Dekalog I</i> Krzysztofa Kieślowskiego	zrelacjonować treść filmu	podjąć dyskusję o postawie filmowego Krzysztofa	wypowiedzieć się na temat dialogów, narracji i kadrowania w filmie	analizować rolę przypadku w konstrukcji fabuły	podjąć dyskusję na temat hierarchii wartości we współczesnym świecie
BIBLIA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
40. Akt komunikacji językowej	zdefiniować akt komunikacji językowej wymienić, co składa się na akt komunikacji	omówić każdy ze składników aktu komunikacji wyjaśnić, na czym polega skuteczność komunikacji	wskazać elementy aktu komunikacji w podanych przykładach	wyjaśnić, na czym polega etyka wypowiedzi	wyjaśnić, co zaburza czytelność komunikacji w podanych przykładach
41. Funkcje wypowiedzi (*funkcje fatyczną i magiczną na poziomie rozszerzonym)	wymienić funkcje wypowiedzi	scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi	rozpoznać środki językowe, wskazujące na daną funkcję określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi	wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi	analizować podany tekst pod względem środków językowych wskazujących na określoną funkcję
BIBLIA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
42. Streszczenie a parafraza (*pojęcie parafrazy i wykorzystywanie pojęcia parafrazy w interpretacji utworu literackiego na poziomie rozszerzonym)	rozpoznać i zdefiniować streszczenie	odróżnić streszczenie od parafrazy	wymienić różnice między streszczeniem a parafrazą wykonać streszczenie	funkcjonalnie wykorzystać umiejętność streszczania	funkcjonalnie wykorzystać umiejętność streszczania i parafrazowania
BIBLIA – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
43. i 44.	odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	wykorzystać najważniejsze konteksty biblijne	wyciągać wnioski określić własne stanowisko	poprawnie interpretować wymagany materiał	formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Powtórzenie i podsumowanie wiadomości				• właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	
ŚREDNIOWIECZE – O EPOCE					
45. Średniowiecze – wprowadzenie do epoki	• objaśnić etymologię nazwy epoki • wymienić najważniejsze wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza	• wymienić średniowieczne wzorce osobowe • wyjaśnić, na czym polegał uniwersalizm średniowieczny • przedstawić informacje na temat szkół i uniwersytetów w średniowieczu	• definiować teocentryzm i wyjaśnić, czym przejawiał się w średniowieczu • wyjaśnić, w czym przejawiał się dualistyczny obraz świata w średniowieczu • omówić średniowieczną hierarchię społeczną	• omówić fundamenty kultury średniowiecznej • wypowiedzieć się na temat różnic między filozofią starożytną a średniowieczną	• interpretować rolę karnawału w wiekach średnich
46. Sztuka średniowieczna	• rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza	• podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza	• wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej • omówić alegorię i podać jej przykłady	• analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów	• wskazać przykłady wpływu sztuki średniowiecza na epoki następne
ŚREDNIOWIECZE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
47. <i>Bogurodzica</i> – najstarszypolski utwórpoetycki	• przeczytać ze zrozumieniem <i>Bogurodzicę</i> • wskazać przykłady archaizmów w utworze	• rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić sposób przedstawienia Matki Boskiej w <i>Bogurodzicy</i> • omówić kompozycję utworu • na przykładzie <i>Bogurodzicy</i> omówić takie cechy literatury średniowiecznej, jak anonimowość,	• odnaleźć w treści <i>Bogurodzicy</i> motyw <i>deesis</i> i odnieść go do sztuk plastycznych • omówić formę wiersza • omówić funkcję <i>Bogurodzicy</i> w średniowiecznej Polsce	• wypowiedzieć się na temat piśmiennictwa religijnego w średniowieczu

			teocentryzm i dydaktyzm		
48. Ludzki wymiar cierpienia Matki Boskiej w <i>Lamencie świętokrzyskim</i>	• zrelacjonować treść <i>Lamentu świętokrzyskiego</i>	• określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki językowe w wierszu	• scharakteryzować Maryję jako matkę • omówić motyw <i>stabat Mater</i> w wierszu • określić funkcję środków językowych	• porównać obrazy Maryi z <i>Lamentu świętokrzyskiego</i> i z <i>Bogurodzicy</i>	• wypowiedzieć się na temat genezy utworu
49. Motyw tańca śmierci w <i>Rozmowie mistrza Polikarpa ze Śmiercią</i>	• streścić utwór	• opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze • wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe	• omówić motyw <i>danse macabre</i> • w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: <i>memento mori</i> • omawia groteskowy i naturalistyczny sposób przedstawienia śmierci • wskazuje elementy komizmu w utworze	• na podstawie lektury omówić światopogląd ludzi średniowiecza • omówić utwór jako satyrę społeczną	• wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu
50. Triumf śmierci w <i>Siódmej pieczęci</i> Igmara Bermana	• zrelacjonować treść filmu • odnaleźć nawiązania do kultury i obyczajowości średniowiecza	• zinterpretować tytuł i wyjaśnić jego funkcję • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcia: <i>personifikacja, taniec śmierci</i>	• rozpoznać w filmie konwencję moralitetu i ją omówić • w kontekście filmu wyjaśnić pojęcie <i>teodycea</i>	• interpretować przesłanie filmu	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
51. Ideał rycerza – <i>Pieśń o Rolandzie</i>	• zrelacjonować treść fragmentów • przedstawić kodeks honorowy średniowiecznego rycerza	• wymienić najważniejszych bohaterów <i>Pieśni o Rolandzie</i> • scharakteryzować Rolanda • omówić kompozycję utworu	• przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza • wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego • omówić elementy <i>ars bene moriendi</i> obecne w utworze	• wskazać i omówić symbole obecne w pieśni • omówić kontekst historyczny utworu	• porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym

			• omówić sposób kreacji bohaterów – rycerzy oraz ich wrogów		
52. Średniowieczna miłość – <i>Dzieje Tristana i Izoldy</i> (lektura uzupełniająca)	• streścić podany fragment <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i> • wymienić najważniejszych bohaterów utworu	• omówić kompozycję utworu • wskazać cechy gatunkowe utworu • charakteryzować, ukazane w utworze, wzorce parenetyczne władcy, rycerza i damy serca	• objaśnić funkcję fantastyki w utworze • wyjaśnić, na czym polega tragizm Tristana i Izoldy	• przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę • sformułować zasady miłości dworskiej	• wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>
53. Konteksty i nawiązania – Halina Poświatowska, *** [tutaj leży Izold...]	• zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny	• opisać sytuacje liryczną w wierszu • omówić aluzję literacką zastosowaną w utworze • wskazać środki językowe użyte w utworze	• omówić kompozycję wiersza • sformułować tezę interpretacyjną • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu	• interpretować wiersz • wskazać i omówić konteksty interpretacyjne	• porównać przesłanie wiersza z przesłaniem <i>Dziejów Tristana i Izoldy</i>
*54. Podróż po zaświatach – <i>Boska komedia</i> Dantego Alighieri	• zrelacjonować treść fragmentów • omówić fabułę całego utworu • wymienić przewodników Dantego po zaświatach	• omówić genezę <i>Boskiej komedii</i> • wyjaśnić tytuł • scharakteryzować narratora • omówić kompozycję poematu • wyjaśnić pojęcia: <i>poemat epicki</i>	• wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu • zinterpretować alegorie obecne w poemacie	• wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w utworze	• wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante
*55. Konteksty i nawiązania – <i>Dno piekła</i> Andrzeja Bursy	• relacjonować treść wiersza • określać rodzaj liryki	• omawiać kreacje bohaterów wiersza • wyjaśnić funkcję użytych frazeologizmów	• interpretować funkcję odniesień do piekła w wierszu • omówić problematykę utworu	• wypowiadać się na temat kontekstu historycznego wiersza • wskazać ironię użytą w wierszu i określić jej funkcję	• porównywać udręczenie ludzi w utworze Bursy z udrękami piekielnymi w <i>Boskiej komedii</i>
SREDNIOWIECZE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					

56. Wiedza z dziedziny fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	• wskazać czasowniki w tekście i określa ich formę gramatyczną • wskazać w tekście przymiotniki i imiesłowy o zabarwieniu neutralnym i wartościującym • wskazać w tekście rzeczowniki abstrakcyjne i konkretne • wskazać w tekście zdrobnienia	• wyjaśnić funkcję czasowników użytych w tekście • określić funkcję przymiotników o zabarwieniu neutralnym i wartościującym użytych w tekście • określić funkcję rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych użytych w tekście • określić funkcję zdrobnień w tekście	• analizować tekst pod kątem użycia gramatycznych środków językowych	• wskazać środki językowe służące psychizacji krajobrazu	• omówić sposoby podkreślenia ekspresji tekstu za pomocą środków językowych
ŚREDNIOWIECZE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*57. Indukcja i dedukcja	• prezentować różne typy dowodzenia	• rozpoznawać typy dowodzenia w tekście • wskazać błąd we wnioskach	• analizować rozumowanie przedstawione w tekście	• formułować wniosek na podstawie dwóch przesłanek	• formułować przesłanki i na ich podstawie wyciągać wniosek
ŚREDNIOWIECZE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
58. i 59. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze